

quasi generas sibi aurā dicit. **CHRY.** Mōstrat autē euāgelista qd post multū tps ad ptes illas xps venerat. Et iō seqt: Et cū cognō. eū vtrū lo. il. mīse. in vniuer. regi. illā. **HIE.** Cognouerūt autē eū rumor: nō facit. vī certe p signoz magnitudie qd ppetrabat in pplis: vultu plurimis notus erat. Et vide qd fides sit hoīum terre generare: vt nō pntiū tm salute pteū sint: s; mittat ad alias p circuitū ciuitates. **CHRY.** Neq; enī siliū vtrū ad domos traherāt: t tātū manus inqrebat: s; cū maiorī fide eū alliciebant. vñ seqt: Et obuiē. ei oēs ma. ha. 7 ro ga. cū: vt sim. velti. eius tan. **Mulier** enī q fluxū sanguis patiebat: vniuersos hāc sapientiā edocuit: vt. f. tangēdo fimbriā vestimēti xpi saluaret. **Pz** etiā q tps quo xps abns fuit: nō solū fidē eoz nō dissoluit: s; 7 maiorem: reddit cuius virtute oēs saluati sūt. 7 iō seqt: Et qdūq; tetigerūt: salui facti sūt. **HIE.** Si autē scirem qd in nra lingua resonat genēareth: intelligerem quō scus p typū sploz 7 nauis ecclīaz de psecutiōis naufragio liberatā trāsducat ad litus: 7 in tranquillissimo portu faciat requecere. **RABA.** Genēareth enī interpretat omnis principiu. tūc aut plena nobis tribuet tranquillitas: qñ paradisi per xps nobis restituetur hereditas: ac prime stole luciditas.

HILA. Vel aliē: sinitis legis tibus: 7 ex istis qnq; mī libus viroz intra ecclīaz collocatis: nā credentiū ppls occurrat: ipse ex lege p fidē saluus: reliquos ex suis infirmos egrotosq; offerūt dño: oblatiq; fimbrias vestimētū tozū ptingē opabāt salui p fidē futuri: s; vt ex veste tota fimbria ex dño nro lesu xpo facti spūs grā virt' erūt q aplis data: ipsos qz tanq; ex eodē coipe exēstib' salutem bis qd ptingere cupiūt submīstrāt. **HIE.** Vt fimbriā vestimēti eius minimū mādātū intelligē: qd q trāsgressus fuerit: minim' vocabit in regno celoz: vel assumptionez coipis p quā venim' ad verbū dei. **CHRY.** Nos aut nō solū fimbriā aut vestimēti xpi habem': s; etiā coipis ci' vt comedam'. Si qd fimbriā vestimēti ei' tetigerunt: tantā acceperunt virtutem: multo magis qui totum ipsum sument.

Ca. XV.

Quā accesserūt ad euz ab hierosolymis scribe 7 pharisei dicētes: Quare discipuli tui trāsgrediūt traditiōes senioz? **Pō** enī lauari manus suas cū panē manducant. Ipse aut rīdens ait illis: Quare 7 vos trāsgredimini mādātū dei: ppter traditiōē vestrā? Nam deus dixit: Honorā patrē 7 matrē: 7 q maledixerit patri vel matri: morte moriā. Vos aut dicitis quicūq; dixerit patri vel matri munus qdūq; ē ex me tibi pderit: 7 nō honorificabit patrē suū aut matrē suā: 7 irritū fecistis mādātū dei propter traditiōē vestrā.

RABA. Hoīes genēareth 7 min' docti credūt s; q sapiētes vidēt ad pugnā ueniunt: iuxta illō: Abscōditi a sapiētib' 7 prudētib' 7 reuelasti ea puilis. vñ dī: Tūc accē. ad eū ab hiero. scri. 7 pha. **AVG.** de cō. euan. Ita aut cōserit euāgelista narratiōis sue ordinē dicēs: Tūc accesserūt: vt qd ipse transitus indicat rerū etiā psequētium ordo seruet. **CHRY.** Prop' h' aut euāgelista hic tps designat: vt oīdat ineffabile illoz neqtiā nulli cedētem. tūc enī venerūt qñ plurima signa opatus ē: qñ infirmos ex tactu fimbrię curauerat. qñ ab hierosolymis venisse dicūt scribe 7 pharisei: sciendū ē q p oēs tribus erat dīseminati: s; qui in metropoli habitabāt: peiores alijs erant: velut amplioris fructes honore: 7 maioris supbiā possidētes. **REMI.** Duab' aut de causis rephēndūt: qz ab hierosolymis venerāt. i. a loco scō descenderunt: 7 qz seniores populi 7 legis doctores erāt: nō ad discēdū: s; ad rephēndēdū dñm venerāt. Subdit enīz:

Dicentes: qre disci. tui trāsgre. tra. senio. **HIE.** Mīra phariseoz scribarūq; stulticia: dci filiū arguūt qre traditiōes hoīuz 7 pcepta nō seruet. **CHRY.** Uide aut qd liter 7 a sua interrogatiōe captiūt. Non enī dicunt: Quare trāsgrediunt legē moysi: sed Traditiōē seniozū. vnde manifestū ē q multa noua inducebant sacerdotes: quos moyses dixerit: Nō adiciētis ad verbū qd ego ppono vobis hodie: 7 non auferētis ab eo. 7 qñ oportebat eos ab obseruationib' liberari: tūc ampliorib' obseruationibus se alligabāt: timētes ne alijs eoz principatū auferret terribiliores eē volētes: qz 7 ipi eēt legislatores. **REMI.** Que aut fuerint traditiōes manifestat mare' cū ait pharisei 7 oēs iudei nisi crebro lauet man' suas: nō māducat panē. vñ 7 hic discipulos rephēndūt dicētes: Non enī la. ma. su. cū pa. mandu. **CHRY.** Verba enī pphetarū carnalit accipiētes qd dictū erat: Lauamini: 7 mūdificote. de coipe solū lauādo seruabāt: 7 iō statuerāt non nisi lotis manib' māducādū eē. **HIE.** Man' aut. i. opa nō coipis: s; aie lauāde sūt: vt fiat in illis verbum dei.

CHRY. Iō aut discipuli nō lotis manib' māducabāt: qz ia supbia despiciēbat: ea solū q sūt necessaria attendētes: 7 neq; lauari neq; nō lauari p lege habētes: s; vt cōtingebāt alterutrū faciētes. Qui enī 7 ipz necessariū cibū ptehebāt: qñ circa hoc studiū hēret. **REMI.** Vel rephēdebāt pharisei discipulos dñi nō de ista lauatiōe qd cōsuetudo moze pgruis 7 necessarijs tps agis: s; de illa supbia q de suppositiōis traditiōe seniozū fuerat reperta.

CHRY. Christus aut nō excusauit: s; p seim reaccusauit oēmōstrās qñ eū q magna peccat p pūis pctis aliōz sollicitū eē nō oz. vñ seqt: Ipse aut rīdens ait illis: Quare 7 vos trāsgredimini mādātū dei ppter traditiōē vestrā? Nō aut dīc q bñ faciūt trāsgrediētes: vt nō dei eis occasiōe calūnię: neq; tñ vitupat qd ab aplis factū ē: ne ap' p'obret eoz traditiōes. Neq; rursus accusat seniores: ne tāp iniuriatoz eū repulsiēt: s; ierepat eo q aduenerat tāgēs etiā seniores q talē traditiōē statuerāt dicēs. **HIE.** Lū vos pp traditiōē hoīuz pcepta dei negligat: qre discipulos meos arguēdos credit q senioz iussa pūpēdūt: vt dei pcepta custodiāt: nā de' dixit: Ho. pa. 7 ma. Honorā in scripturā nō tm in salutatiōib' 7 officijs deferēdis qñ in elemosynis ac oblatiōe sentis. Hōra inq; apls vīduas q vere vidue sūt. h. n. honorā donū intelligit. Preceperat qdñs vel ibecillitates vl etates vl penurias pntū p'ideras: vt filij hōz arēt etiā in vite necessarijs mīstrādis pntes suos. **CHRY.** Voluit aut mōstrare q parētes eēt valde hōzadi: p h' q adiuxit 7 pmiū 7 penā: s; dñs h' pmiū pmittēs qd hōzant' repromittit. f. eē lōgeuū sup'frā: ponit qd tribul' ē. f. penā: vt 7 ipos stupefacēt: 7 alios attrahēt. vñ addit: Et q maledixerit p'ri vel matri: morte moriā. in q oēmōstrat eos morte dignos eē. Si enī qui vbo de hōzant' pntē morte punit: multo magis vos q ope 7 nō solū de hōzatis pntes: s; 7 alios h' docti: Qui igit neq; vīuē debet: qñt meos discipulos incusat: Qñ aut dei mādātū trāsgrediāt: manifestat cū s'bidit: Vos aut dicitis: Quicūq; dixit. pa. vel ma. mun' qdūq; ē ex me: tibi pderit. **HIE.** Premissā enī puidētissimā dei legē volētes scribe phariseiq; subuertē: vt ipietatē sub noīe pietatī iducerēt: docuerūt pessimos filios: vt s'fide ea q parētib' offerēda sūt: deo voluerit vouē q ver' ē p: oblatiō dñi pponat parētū munerib'. **GLO.** Ut sit s'fusus: Qd ego offero deo 7 mibi 7 tibi pderit: 7 iō nō debes sumē. f. res meas i tuos vsus: s; pati vt deo offerā. **HIE.** Vel certe ipi pntes q deo psecrata cernebat: ne sacrilegij crimē incurrerēt: declinātes egestate conficiebāt: atq; ita fiebat vt oblatiō liberoz sub occasiōe tēpli 7 dei i lucra cedēt sacerdotū. **GLO.** Ut sit s'fusus: Quicūq; i. qdqs vestrū o iuuenes: Dixerit. i. dīcē poterit. vel dicet p'ri vel m'ri: O p' mun' qd ē deo ex me iā deuotū: Proderit tibi admirādo. qñ diceret: nō debes sumere: ne si reus, sacrilegij.

Uel pōr legi p defectū hōc modo: Quicūq; dixerit patri
et cetera. subaudi faciet dei mandātū: vel cōplebit legem
vel erit dign' vita eterna. **HIERO.** Potest aut' et hūc
breuiter habere sensū: Cōpellit inquit filiōs: vt dicant
parentibus suis: Quodcūq; donum oblaturus erā deo
in tuos cōsumis cibos: ubiq; pdest o pater et mat: quasi
diceret: non. **GLO.** Et sic ppter istas p'suasiones auaricie
vestre: ille iuuenis nō honorificabit patrē et matrē.
vnde sequitur: Et non honorificabit patrē et matrē. quasi
diceret: Vos filijs ista pessima suastis: et ppter hoc fili'
postea patrē et matrē non honorificabit: et ita mandātū
dei de sustentandis parentib' fecistis irritū: ppter tradi-
tionē vestrā. s. auaricie vestre seruientes. **AVG.** contra
aduersariū legis et pphetarū. Euidēt aut' hic xps oñ
dit et illā esse dei legē quā heretic' blasphemāt: et iudeos
habere suas traditiōes a libris ppheticis et legitimis alie-
nas: quas apostolus appellat pphanas fabulas et vilas
AVG. contra faustum: Multa etiā nos hic dñs docet:
et iudeos a deo suo se nō auertere: et eius mandata nō tñ
se non infringere: verus etiā illos et qbus infringentur
arguere: et non nisi per moysen ista mādasse. **AVG.** de
queli. euangelista. Uel aliter: Munus quodcūq; est ex
me: tibi pderit. idest munus quod offertur causa mei: ad te
iam p'tinebit: quibus verbis significant filiū iam sibi non
necesse ēē parentū pio se oblationē: q ad eā etatim pue-
nissent: vt possent iam ipsi offerre p se. In hac ergo etate
constitutos vt possent parentib' suis hoc dicere: cū hoc
dixissent negabant pharisei reos esse: si parentib' nō pre-
starent honorem.

Hypocrite: bñ prophetauit de vobis esaiās
dicens: Populus hic labijs me honorat: cor aut'
eorum longe est a me. Sine causa autem colunt
me docentes doctrinas et mandata hoīus. Et cō-
uocatis ad se turbis dixit eis: Audite et intelligite
Non quod intrat in os coīquinat hominē: sed
qd pcedit ex ore hoc coīqunat hoīes.

CHRY. Monstrauit dñs q pharisei non erāt di-
gni accusare transgredientes mandata seniorū: cum dei le-
gem destruerent: Rursus aut' demonstrat hoc ipsū et a p-
pheta. vñ dicit: Hypocrite bñ pphauit de vobis esaiās
dicens: Populus hic labijs me honorat: cor aut' eorū
longe est a me. **REMI.** hypocrita dicit simulatores: qz
aliud ope simulat: et aliud corde gestat. Isti ergo bene hy-
pocrite dicit: quia sub honore dei terrena sibi lucra ac-
cumulare cupiebant. **RABA.** P'cudit aut' esaiās sili-
ationē iudeorū q in dolo pugnaret ptra euangeliū. Et iō
dixit ex persona dñi: Populus hic labijs me hōrat et.

REMI. Iudeorū namq; populus labijs et ore deo ap-
propinquare et honorare eum videbat: quia vnus dei
cultum se habere gloriabāt: sed corde longe a deo rece-
sit: quia vñs signis atq; miraculis nec diuinitatē ei' co-
gnosce: nec eum suscipe voluerūt. **RABA.** Item la-
bijs eū honorabāt: quando dicebāt: Magister: scimus
quia verax es. sed cor eorū longe ab eo fuit. miserūt in si-
diatores vt eum caperent in sermone. **GLO.** Uel com-
mendādo exteriorē mundiciā eum honorabat: s; dñz
interiori que vera ē carebat: cor eorū longe erāt a deo: et
illis talis hono: inutilis erat. vñ sequit: Sine causa autē
colunt me: docentes doctrinas et mandata hoīus. **RA-
BA.** Non enī habebūt mercedē cum veris cultorib' do-
centes doctrinas et mādata hoīus: contēptis pceptis diuis.

CHRY. Augmentata ē accusatiōe phariseorū a testi-
monio pphete: et illis nō emendatis: iam eis non loquit'
sz turbis. vnde dicit: Et cōuocatis ad se turbis dixit eis
Audite et intelligite. Quia turbis dogma excelsū et mul-
ta philosophia plenū ppositurus erat: nō simplicit' hoc
enūciat sed susceptibile facit sermone. p'mo quidem et

ore et sollicitudine exhibita circa turbas: quod ostendit eu-
gelista dicens: Et cōuocatis ad se turbis. Deinde etiam
susceptibile facit sermone ex tempore: qz post mortu-
suscitatos: post victoriā contra phariseos habitā: tūc lo-
gem pponit: vt facilius suscipiat. Et non solū simplici-
turbas aduocauit: sed etiā eos attentiores fecit in hoc q
dixit: Audite et intelligite. idest attendite et erigamini mē-
ad hoc audiendū. Nō aut' dixit eis: Nihil est obseruati-
eucarum: neq; q moyses male intulerat: s; per modum
admonitionis et cōsiliū a rerum ipsarū natura testimoniū
accipiens ait: Non quod intrat in os coīqunat hominē:
sed quod pcedit ex ore: hoc coīqunat hominē. Hieroni-
mus habet cōmunicat. **HIE.** Verbi cōmunicat ppo-
scripturarū est: et p'p'io sermone nō teritur. populus aut'
iudeorū cū patrē dei se ēē iactans: cōmunes cibos voca-
qbus oēs viuunt hoīes. verbi gratia: Quillam carnē: oēs
as: lepores: et istiusmodi animātia que vngulā non po-
dunt: nec ruminant: nec squamosa in piscib' sūt. Vnde et
in actibus aplos scriptū est: Quod deus sacrificauit
ne cōmune dixeris: Cōmune ergo quod ceteris hoībus
p'z: et quasi nō de parte dei p imundo appellat. **AVG.**
ptra faustum: Testamēto aut' veteri non ē p'traria ista
tentia: quā dñs dicit: Non quod intrat in os. in quā apo-
stolus dicit: Omnia mūda mūdis: et oīs creatura vobis
na est. Si possunt hoc aplm de ipsis dicitur naturis
ligāt manichei: illas aut' litteras ppter quasdam p'p'ia-
rationes tempore cōgruentes: aialia quedā non natura
sed significatiōe immūda dixisse. Itaq; verbi gratia: Si
de porco et agno requiratur: vtrūq; natura mundū ē: quia
tura omnis creatura dei bona ē: quadā vero significati-
ne agn' mūdis: porcus immūdis est: tanq; si stultus et
pientē diceret: vtrūq; hoc verbū natura vobis et littera-
rum et syllabarū quibus cōstat vtrūq; mundū est: signifi-
catione aut' vnū horū verbū quod dicit stultus: immūdis
dici potest: non natura sui: s; qm quoddā immūdis signi-
ficat. Et fortasse quod est in rerū figuris porcus: hoc d'
in hoīum genere stultus. et tam illud aial q iste dicit
be quod dicit stultus quoddā vnū idēq; significant. Im-
mundū quippe illud aial in lege positū est: eo q nō rati-
net: non aut' hoc eius vitiū: sed natura est. Sūt aut' hoīes
qui p hoc aial significantur immūdi p'p'io vitiō: non na-
tura: qui cū libent' audiant verba sapientie: postea de his
omnino nō cogitat. Quod enī vtile audieris velut ab
testino memorie: tanq; ad os cogitationis recordādi col-
cedine reuocare: qd aliud ē q spiritalit' rumiare: qd nō
faciunt: illos aialium genere figurant. De aut' similitu-
dines rerū in locutiōibus vel obseruationib' figurati-
nales mentes vtiliter et suauit' mouent. s; p'p'io populi
multa talia non tñ audienda verū etiam obseruanda p-
pra sunt. Tēpus enī erat quo nō tñ dicit: s; etiā facis p-
phetisari oportebat ea q posteriorē fuerāt reuelāda. q
p christū atq; in christo reuelatis fidei gentiū onera ob-
seruationi nō sunt iposita: ppheticie tñ est auctoritas cō-
mēdata. Regro aut' a manicheis: vtrūq; ista dñi sūia que
dixit: non inq'nari his que in os eius intrāt: vera autē
sa sit. Si falsa dicitur: cur eā eorū doctor Adimātas a chris-
to platam dices: ad expugnandū veteris testamenti ob-
iectit: Si aut' vera ē: cur aduersus eā credūt se coīquari?
HIE. Opponat aut' prudens lector et dicat: Siq; in-
trat in os nō coīqunat hoīes: qre idolotritia nō v'citur
Sciendū igit q ipsi quidē cibi et oīs dei creatura per se
munda sūt: sed idolorū et demonū inuocatio ea facit imū-
da apud eos. s. qui cum p'scientia idoli idolotritiā mādau-
cant: et p'scientias eorū cum sūt infirma polluit: vt apls di-
cit. **REMI.** Quicūq; aut' tante fidei est vt intelligat cre-
aturarū dei nullo modo inq'nari posse: sanctificet cibum
per verbū dei et orationem: et comedat quicquid vult
tamen q hec licentia offendiculum non fiat infirmis: vt
apostolus dicit.

Tunc accedentes discipuli eius dixerunt ei: Scis quia pharisei audito hoc verbo scandalizati sunt: At ille respondens ait: Omnis plantatio quam non plantauit pater meus celestis: eradicabitur. Si nite illos: ceci sunt: et duces cecorum. Cecus autem si ceco ducatur prestet: ambo in foueam cadunt.

HIER. Ex vno sermone omni ois supstitutio obseruatio: num iudicatur fuerat elisa: qui in cibis sumendis abominabatur religionem suam sita arbitrabatur. **CHRY.** Remissa itaque cum audissent pharisei: nihil contra dixerunt illi: quia vehementer eos puicera: non redarguendo solus: sed et doli illos palatio: sed scandalizati sunt pharisei. si non autem turbe vni dicit: Tunc accedentes discipuli eius dixerunt ei: Scis quia pharisei audito hoc verbo scandalizati sunt: **HIER.**

Quia crebro reuertitur in ecclesiasticis scripturis scandalus: breuiter dicendum quod significat: scandalum nos offendiculum: ut ruinas et impactionem pedis possumus dicere. An ergo legimus: Quicunque scandalizauerit: hoc intelligimus: quod dicto vel facto occasione ruine dederit. **CHRY.** Christus autem non solum phariseorum scandalum sed magis eos increpat.

unde sequitur: At ille respondens ait: Omnis plantatio quam non plantauit pater meus celestis eradicabitur. Hoc autem manichei de lege dictum esse dicunt: sed putant eos que antea dicta sunt. Si enim de lege dixisset: qualiter suppositus lege pugnas set dices: Quare transgredimini mandatum dei propter traditionem vestram. Qualis etiam prophetam induxisset in medium. Si etiam deus dixit: Honora patrem et matrem: qualiter hoc quod in lege dictum est non est dei plantatio? **HILA.** Dices quod omne plantationem que non a patre sunt: docet traditionem hominum eradicandam: cuius fauore legis precepta transgressi sunt.

REMI. Ois etiam falsa doctrina et suppositio obseruatio cum suis actoribus permanere non potest. et quia deo pater non est cum eis eradicabitur. Illa ergo sola permanebit: que a deo patre est. **HIER.** Nunquid ergo eradicabitur illa plantatio: de qua apostolus ait: Ego plantauit: apollo rigauit: sed soluitur questio ex eo quod sequitur: Deus incrementum dedit. Dicit et ipse: Dei agricultura: dei edificatio estis. et alibi: Cooperatores dei sumus. Si autem cooperatores dei plantatio paulo et rigante apolline: de cuius operato: suis plantat et rigat. Abutunt autem hoc loco quod diuersas naturas introducere dicentes: Si plantatio quam non plantauit pater eradicabitur: ergo quam ille plantauit non potest eradicari. Sed audiatur illud hieremie: Ego vos plantavi vinea veram: quoniam verum estis in amaritudine vitis alienae: plantauit quidem deus: et neque potest eradicare plantationem eius. Sed quoniam ista plantatio in voluntate proprii arbitrii nullus alius ea eradicare poterit: nisi ipsa tribuerit assensum. **GLO.** Vel plantatio ista: doctores legis significat cum sequacibus suis: qui christum non habebant fundamentum. Quare autem sunt eradicandi subduntur.

Sini. illi. Ceci sunt et ducunt cecorum. **RABA.** Ceci quidem sunt id est luce mandato dei priuati: et sunt duces cecorum: quia alios in precipitum trahunt errantes et in errorem mittentes. vni subdit: Cecus autem si ceco ducatur prestet: ambo in foueam cadunt. **HIER.** hoc etiam est quod apostolus preceperat: hereticum hominem post primam et alteram correctionem deuota sciens quod puerus sit huiusmodi. In hunc sensum et saluator precepit doctores pessimos dimittendos arbitrio suo sciens eos difficulter ad veritatem posse trahere.

Tunc respondens autem petrus dixit ei: Ediffere non bis parabola ista. At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu estis. Non intelligitis quod omne quod in os intrat: in ventrem vadit: et in secessum emittitur. Que autem procedunt de ore: de corde exeunt: et ea co-

inquinant hominem. De corde enim exeunt cogitationes male: homicidia: adulteria: fornicationes: furta: falsa testimonia: blasphemie. **HIER.** Ecce sunt que co-

inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem.

REMI. Consueuerat dominus parabolice loqui: et ideo petrus cum audisset: quod intrat in os non coinquinat hominem: putauit illud parabolice fuisse locutum: et ideo interroga uit ut subdit: Respondens autem petrus dixit ei: Ediffere non bis parabola ista. Et quia ex plona ceterorum hoc dixerat: iterum simul cum alijs a domino reprehensus est. unde sequitur: At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu estis. **HIERO.** Corripit autem a domino quare parabolice dictum putat: quod perspicue locutus est. Ex quo animaduertimus vitiosum esse auditorem qui obscura manifeste aut manifeste dicta obscure vel intelligere. **CHRY.** Vel ideo dominus increpat eum: quia non erat ex incertitudine quod quesierat: sed ex scandalum quo scandalizatus erat. Turbe enim non intellexerat quod dictum erat. Discipuli autem scandalizati fuerant: vni a principio quasi per phariseis interrogare volebat: sed quia audierant eum magna dicente: omnis plantatio etc. repleti fuerunt. Sed petrus quod vbiq; seruus erat neque ita silet: quem dominus increpat: et increpationi rationem addidit dicens: Non intelligitis quod omne quod in os intrat in ventrem vadit: et in secessum emittitur. **HIER.** Ex hac sententia quod dicitur dominus physice disputatio ignarus: putat omnes cibos in ventrem ire: et in secessum videri: cum statim infuse esse per artus et venas ac medullas: nervosque fundant. Sed sciendum quod tenuis humor: et liques esca cum in ventrem et artus concocta fuerit: et digesta per occultos meatus corporis quos greci poros vocant: ad inferiora dilabitur: et in secessum vadit. **AVG.** de vera religione: Alimenta carnis corrupta: et amittenda forma sua in membrorum fabrica migrat: et corrupta reficiuntur in alia forma per puerientiam transiunt: et per vitale motum iudicantur quodammodo: ut ex eis in structuram huius pulchri visibilis que apta sunt assumantur: non apta vero pergruos meatus abijciant: quorum aliud seculum tantum reddere terre ad alias formas assumendas: aliud per totum corpus exhalat: aliud totum animalia latentes nervos accipit: et ichoratur in plebs. **CHRY.** Cum autem hoc dominus dicit adhuc discipulis in iudicaz infirmitate respondet. dicit enim quoniam cibis non manent: sed egrediuntur: quis nisi maneret: non faceret immundus: sed nondum hoc audire poterat. propter hoc autem et moyses per totum tempus dicit esse immundos: quantum cibis intus manent. In vespe enim iubet lauari et mundus esse quasi tempus digestionis et egestionis dimittens. **AVG.** xv. de trinitate. Duo autem quedam hominis ora dominus complexus est: vnum corporis: aliud cordis. nam cum dicit: Omne quod in os intrat etc. aptissime demonstrauit os corporis. At in eo quod sequitur: os cordis ostendit dices: Que autem procedunt de ore: de corde exeunt: et ea coinquinant hominem. **CHRY.** Que enim cordis sunt: intus in homine manent: et exiunt in quinque non manentia solum: immo tunc magis cum exierunt vni subiungitur: De corde enim exeunt cogitationes male quas primo ponit: quia hoc erat iudaicum vitium quod ei insidiabantur. **HIER.** Principale igitur autem non finit platonem in cerebro esse: sed iuxta christum in corde: et arguendi sunt ex hac sententia: qui cogitationes a diabolo immitti putant et non ex propria voluntate. Diabolus adiutor esse et incitator malorum cogitationum potest auctor esse non potest. Si autem semper in insidijs positus leue cogitationum nostrarum scintillam suis fomitis inflamauerit: non debemus opinari cum quicquid occulta cordis rimari: sed ex corporis habitu et gestibus estimare quod verum sit in interius. vbi gra: Si pulchra mulieres nos crebro viderit inspicere: intelligit cor ab oculis vulnecratum. **GLO.** Ex cogitationibus autem malis pueniunt et mala facta et mala verba: que lege prohibet. vni subdit Domi-

cidia. que prohibentur illo legis precepto: Non occides. Adulteria: fornicationes. que prohibentur illo legis precepto: Non mechaberi. Furta. que prohibentur illo legis precepto: Non furum facies. Falsa testimonia. contra illud preceptum: Non dices aduersum proximum tuum falsum testimonium. Blasphemie. contra illud preceptum: Non assumes nomen dei iuramentum. **REMI.** Nominatis autem

inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem.

REMI. Consueuerat dominus parabolice loqui: et ideo petrus cum audisset: quod intrat in os non coinquinat hominem: putauit illud parabolice fuisse locutum: et ideo interroga uit ut subdit: Respondens autem petrus dixit ei: Ediffere non bis parabola ista. Et quia ex plona ceterorum hoc dixerat: iterum simul cum alijs a domino reprehensus est. unde sequitur: At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu estis. **HIERO.** Corripit autem a domino quare parabolice dictum putat: quod perspicue locutus est. Ex quo animaduertimus vitiosum esse auditorem qui obscura manifeste aut manifeste dicta obscure vel intelligere. **CHRY.** Vel ideo dominus increpat eum: quia non erat ex incertitudine quod quesierat: sed ex scandalum quo scandalizatus erat. Turbe enim non intellexerat quod dictum erat. Discipuli autem scandalizati fuerant: vni a principio quasi per phariseis interrogare volebat: sed quia audierant eum magna dicente: omnis plantatio etc. repleti fuerunt. Sed petrus quod vbiq; seruus erat neque ita silet: quem dominus increpat: et increpationi rationem addidit dicens: Non intelligitis quod omne quod in os intrat in ventrem vadit: et in secessum emittitur. **HIER.** Ex hac sententia quod dicitur dominus physice disputatio ignarus: putat omnes cibos in ventrem ire: et in secessum videri: cum statim infuse esse per artus et venas ac medullas: nervosque fundant. Sed sciendum quod tenuis humor: et liques esca cum in ventrem et artus concocta fuerit: et digesta per occultos meatus corporis quos greci poros vocant: ad inferiora dilabitur: et in secessum vadit. **AVG.** de vera religione: Alimenta carnis corrupta: et amittenda forma sua in membrorum fabrica migrat: et corrupta reficiuntur in alia forma per puerientiam transiunt: et per vitale motum iudicantur quodammodo: ut ex eis in structuram huius pulchri visibilis que apta sunt assumantur: non apta vero pergruos meatus abijciant: quorum aliud seculum tantum reddere terre ad alias formas assumendas: aliud per totum corpus exhalat: aliud totum animalia latentes nervos accipit: et ichoratur in plebs. **CHRY.** Cum autem hoc dominus dicit adhuc discipulis in iudicaz infirmitate respondet. dicit enim quoniam cibis non manent: sed egrediuntur: quis nisi maneret: non faceret immundus: sed nondum hoc audire poterat. propter hoc autem et moyses per totum tempus dicit esse immundos: quantum cibis intus manent. In vespe enim iubet lauari et mundus esse quasi tempus digestionis et egestionis dimittens. **AVG.** xv. de trinitate. Duo autem quedam hominis ora dominus complexus est: vnum corporis: aliud cordis. nam cum dicit: Omne quod in os intrat etc. aptissime demonstrauit os corporis. At in eo quod sequitur: os cordis ostendit dices: Que autem procedunt de ore: de corde exeunt: et ea coinquinant hominem. **CHRY.** Que enim cordis sunt: intus in homine manent: et exiunt in quinque non manentia solum: immo tunc magis cum exierunt vni subiungitur: De corde enim exeunt cogitationes male quas primo ponit: quia hoc erat iudaicum vitium quod ei insidiabantur. **HIER.** Principale igitur autem non finit platonem in cerebro esse: sed iuxta christum in corde: et arguendi sunt ex hac sententia: qui cogitationes a diabolo immitti putant et non ex propria voluntate. Diabolus adiutor esse et incitator malorum cogitationum potest auctor esse non potest. Si autem semper in insidijs positus leue cogitationum nostrarum scintillam suis fomitis inflamauerit: non debemus opinari cum quicquid occulta cordis rimari: sed ex corporis habitu et gestibus estimare quod verum sit in interius. vbi gra: Si pulchra mulieres nos crebro viderit inspicere: intelligit cor ab oculis vulnecratum. **GLO.** Ex cogitationibus autem malis pueniunt et mala facta et mala verba: que lege prohibet. vni subdit Domi-

cidia. que prohibentur illo legis precepto: Non occides. Adulteria: fornicationes. que prohibentur illo legis precepto: Non mechaberi. Furta. que prohibentur illo legis precepto: Non furum facies. Falsa testimonia. contra illud preceptum: Non dices aduersum proximum tuum falsum testimonium. Blasphemie. contra illud preceptum: Non assumes nomen dei iuramentum. **REMI.** Nominatis autem

inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem.

REMI. Consueuerat dominus parabolice loqui: et ideo petrus cum audisset: quod intrat in os non coinquinat hominem: putauit illud parabolice fuisse locutum: et ideo interroga uit ut subdit: Respondens autem petrus dixit ei: Ediffere non bis parabola ista. Et quia ex plona ceterorum hoc dixerat: iterum simul cum alijs a domino reprehensus est. unde sequitur: At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu estis. **HIERO.** Corripit autem a domino quare parabolice dictum putat: quod perspicue locutus est. Ex quo animaduertimus vitiosum esse auditorem qui obscura manifeste aut manifeste dicta obscure vel intelligere. **CHRY.** Vel ideo dominus increpat eum: quia non erat ex incertitudine quod quesierat: sed ex scandalum quo scandalizatus erat. Turbe enim non intellexerat quod dictum erat. Discipuli autem scandalizati fuerant: vni a principio quasi per phariseis interrogare volebat: sed quia audierant eum magna dicente: omnis plantatio etc. repleti fuerunt. Sed petrus quod vbiq; seruus erat neque ita silet: quem dominus increpat: et increpationi rationem addidit dicens: Non intelligitis quod omne quod in os intrat in ventrem vadit: et in secessum emittitur. **HIER.** Ex hac sententia quod dicitur dominus physice disputatio ignarus: putat omnes cibos in ventrem ire: et in secessum videri: cum statim infuse esse per artus et venas ac medullas: nervosque fundant. Sed sciendum quod tenuis humor: et liques esca cum in ventrem et artus concocta fuerit: et digesta per occultos meatus corporis quos greci poros vocant: ad inferiora dilabitur: et in secessum vadit. **AVG.** de vera religione: Alimenta carnis corrupta: et amittenda forma sua in membrorum fabrica migrat: et corrupta reficiuntur in alia forma per puerientiam transiunt: et per vitale motum iudicantur quodammodo: ut ex eis in structuram huius pulchri visibilis que apta sunt assumantur: non apta vero pergruos meatus abijciant: quorum aliud seculum tantum reddere terre ad alias formas assumendas: aliud per totum corpus exhalat: aliud totum animalia latentes nervos accipit: et ichoratur in plebs. **CHRY.** Cum autem hoc dominus dicit adhuc discipulis in iudicaz infirmitate respondet. dicit enim quoniam cibis non manent: sed egrediuntur: quis nisi maneret: non faceret immundus: sed nondum hoc audire poterat. propter hoc autem et moyses per totum tempus dicit esse immundos: quantum cibis intus manent. In vespe enim iubet lauari et mundus esse quasi tempus digestionis et egestionis dimittens. **AVG.** xv. de trinitate. Duo autem quedam hominis ora dominus complexus est: vnum corporis: aliud cordis. nam cum dicit: Omne quod in os intrat etc. aptissime demonstrauit os corporis. At in eo quod sequitur: os cordis ostendit dices: Que autem procedunt de ore: de corde exeunt: et ea coinquinant hominem. **CHRY.** Que enim cordis sunt: intus in homine manent: et exiunt in quinque non manentia solum: immo tunc magis cum exierunt vni subiungitur: De corde enim exeunt cogitationes male quas primo ponit: quia hoc erat iudaicum vitium quod ei insidiabantur. **HIER.** Principale igitur autem non finit platonem in cerebro esse: sed iuxta christum in corde: et arguendi sunt ex hac sententia: qui cogitationes a diabolo immitti putant et non ex propria voluntate. Diabolus adiutor esse et incitator malorum cogitationum potest auctor esse non potest. Si autem semper in insidijs positus leue cogitationum nostrarum scintillam suis fomitis inflamauerit: non debemus opinari cum quicquid occulta cordis rimari: sed ex corporis habitu et gestibus estimare quod verum sit in interius. vbi gra: Si pulchra mulieres nos crebro viderit inspicere: intelligit cor ab oculis vulnecratum. **GLO.** Ex cogitationibus autem malis pueniunt et mala facta et mala verba: que lege prohibet. vni subdit Domi-

cidia. que prohibentur illo legis precepto: Non occides. Adulteria: fornicationes. que prohibentur illo legis precepto: Non mechaberi. Furta. que prohibentur illo legis precepto: Non furum facies. Falsa testimonia. contra illud preceptum: Non dices aduersum proximum tuum falsum testimonium. Blasphemie. contra illud preceptum: Non assumes nomen dei iuramentum. **REMI.** Nominatis autem

inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem.

REMI. Consueuerat dominus parabolice loqui: et ideo petrus cum audisset: quod intrat in os non coinquinat hominem: putauit illud parabolice fuisse locutum: et ideo interroga uit ut subdit: Respondens autem petrus dixit ei: Ediffere non bis parabola ista. Et quia ex plona ceterorum hoc dixerat: iterum simul cum alijs a domino reprehensus est. unde sequitur: At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu estis. **HIERO.** Corripit autem a domino quare parabolice dictum putat: quod perspicue locutus est. Ex quo animaduertimus vitiosum esse auditorem qui obscura manifeste aut manifeste dicta obscure vel intelligere. **CHRY.** Vel ideo dominus increpat eum: quia non erat ex incertitudine quod quesierat: sed ex scandalum quo scandalizatus erat. Turbe enim non intellexerat quod dictum erat. Discipuli autem scandalizati fuerant: vni a principio quasi per phariseis interrogare volebat: sed quia audierant eum magna dicente: omnis plantatio etc. repleti fuerunt. Sed petrus quod vbiq; seruus erat neque ita silet: quem dominus increpat: et increpationi rationem addidit dicens: Non intelligitis quod omne quod in os intrat in ventrem vadit: et in secessum emittitur. **HIER.** Ex hac sententia quod dicitur dominus physice disputatio ignarus: putat omnes cibos in ventrem ire: et in secessum videri: cum statim infuse esse per artus et venas ac medullas: nervosque fundant. Sed sciendum quod tenuis humor: et liques esca cum in ventrem et artus concocta fuerit: et digesta per occultos meatus corporis quos greci poros vocant: ad inferiora dilabitur: et in secessum vadit. **AVG.** de vera religione: Alimenta carnis corrupta: et amittenda forma sua in membrorum fabrica migrat: et corrupta reficiuntur in alia forma per puerientiam transiunt: et per vitale motum iudicantur quodammodo: ut ex eis in structuram huius pulchri visibilis que apta sunt assumantur: non apta vero pergruos meatus abijciant: quorum aliud seculum tantum reddere terre ad alias formas assumendas: aliud per totum corpus exhalat: aliud totum animalia latentes nervos accipit: et ichoratur in plebs. **CHRY.** Cum autem hoc dominus dicit adhuc discipulis in iudicaz infirmitate respondet. dicit enim quoniam cibis non manent: sed egrediuntur: quis nisi maneret: non faceret immundus: sed nondum hoc audire poterat. propter hoc autem et moyses per totum tempus dicit esse immundos: quantum cibis intus manent. In vespe enim iubet lauari et mundus esse quasi tempus digestionis et egestionis dimittens. **AVG.** xv. de trinitate. Duo autem quedam hominis ora dominus complexus est: vnum corporis: aliud cordis. nam cum dicit: Omne quod in os intrat etc. aptissime demonstrauit os corporis. At in eo quod sequitur: os cordis ostendit dices: Que autem procedunt de ore: de corde exeunt: et ea coinquinant hominem. **CHRY.** Que enim cordis sunt: intus in homine manent: et exiunt in quinque non manentia solum: immo tunc magis cum exierunt vni subiungitur: De corde enim exeunt cogitationes male quas primo ponit: quia hoc erat iudaicum vitium quod ei insidiabantur. **HIER.** Principale igitur autem non finit platonem in cerebro esse: sed iuxta christum in corde: et arguendi sunt ex hac sententia: qui cogitationes a diabolo immitti putant et non ex propria voluntate. Diabolus adiutor esse et incitator malorum cogitationum potest auctor esse non potest. Si autem semper in insidijs positus leue cogitationum nostrarum scintillam suis fomitis inflamauerit: non debemus opinari cum quicquid occulta cordis rimari: sed ex corporis habitu et gestibus estimare quod verum sit in interius. vbi gra: Si pulchra mulieres nos crebro viderit inspicere: intelligit cor ab oculis vulnecratum. **GLO.** Ex cogitationibus autem malis pueniunt et mala facta et mala verba: que lege prohibet. vni subdit Domi-

cidia. que prohibentur illo legis precepto: Non occides. Adulteria: fornicationes. que prohibentur illo legis precepto: Non mechaberi. Furta. que prohibentur illo legis precepto: Non furum facies. Falsa testimonia. contra illud preceptum: Non dices aduersum proximum tuum falsum testimonium. Blasphemie. contra illud preceptum: Non assumes nomen dei iuramentum. **REMI.** Nominatis autem

inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem.

REMI. Consueuerat dominus parabolice loqui: et ideo petrus cum audisset: quod intrat in os non coinquinat hominem: putauit illud parabolice fuisse locutum: et ideo interroga uit ut subdit: Respondens autem petrus dixit ei: Ediffere non bis parabola ista. Et quia ex plona ceterorum hoc dixerat: iterum simul cum alijs a domino reprehensus est. unde sequitur: At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu estis. **HIERO.** Corripit autem a domino quare parabolice dictum putat: quod perspicue locutus est. Ex quo animaduertimus vitiosum esse auditorem qui obscura manifeste aut manifeste dicta obscure vel intelligere. **CHRY.** Vel ideo dominus increpat eum: quia non erat ex incertitudine quod quesierat: sed ex scandalum quo scandalizatus erat. Turbe enim non intellexerat quod dictum erat. Discipuli autem scandalizati fuerant: vni a principio quasi per phariseis interrogare volebat: sed quia audierant eum magna dicente: omnis plantatio etc. repleti fuerunt. Sed petrus quod vbiq; seruus erat neque ita silet: quem dominus increpat: et increpationi rationem addidit dicens: Non intelligitis quod omne quod in os intrat in ventrem vadit: et in secessum emittitur. **HIER.** Ex hac sententia quod dicitur dominus physice disputatio ignarus: putat omnes cibos in ventrem ire: et in secessum videri: cum statim infuse esse per artus et venas ac medullas: nervosque fundant. Sed sciendum quod tenuis humor: et liques esca cum in ventrem et artus concocta fuerit: et digesta per occultos meatus corporis quos greci poros vocant: ad inferiora dilabitur: et in secessum vadit. **AVG.** de vera religione: Alimenta carnis corrupta: et amittenda forma sua in membrorum fabrica migrat: et corrupta reficiuntur in alia forma per puerientiam transiunt: et per vitale motum iudicantur quodammodo: ut ex eis in structuram huius pulchri visibilis que apta sunt assumantur: non apta vero pergruos meatus abijciant: quorum aliud seculum tantum reddere terre ad alias formas assumendas: aliud per totum corpus exhalat: aliud totum animalia latentes nervos accipit: et ichoratur in plebs. **CHRY.** Cum autem hoc dominus dicit adhuc discipulis in iudicaz infirmitate respondet. dicit enim quoniam cibis non manent: sed egrediuntur: quis nisi maneret: non faceret immundus: sed nondum hoc audire poterat. propter hoc autem et moyses per totum tempus dicit esse immundos: quantum cibis intus manent. In vespe enim iubet lauari et mundus esse quasi tempus digestionis et egestionis dimittens. **AVG.** xv. de trinitate. Duo autem quedam hominis ora dominus complexus est: vnum corporis: aliud cordis. nam cum dicit: Omne quod in os intrat etc. aptissime demonstrauit os corporis. At in eo quod sequitur: os cordis ostendit dices: Que autem procedunt de ore: de corde exeunt: et ea coinquinant hominem. **CHRY.** Que enim cordis sunt: intus in homine manent: et exiunt in quinque non manentia solum: immo tunc magis cum exierunt vni subiungitur: De corde enim exeunt cogitationes male quas primo ponit: quia hoc erat iudaicum vitium quod ei insidiabantur. **HIER.** Principale igitur autem non finit platonem in cerebro esse: sed iuxta christum in corde: et arguendi sunt ex hac sententia: qui cogitationes a diabolo immitti putant et non ex propria voluntate. Diabolus adiutor esse et incitator malorum cogitationum potest auctor esse non potest. Si autem semper in insidijs positus leue cogitationum nostrarum scintillam suis fomitis inflamauerit: non debemus opinari cum quicquid occulta cordis rimari: sed ex corporis habitu et gestibus estimare quod verum sit in interius. vbi gra: Si pulchra mulieres nos crebro viderit inspicere: intelligit cor ab oculis vulnecratum. **GLO.** Ex cogitationibus autem malis pueniunt et mala facta et mala verba: que lege prohibet. vni subdit Domi-

cidia. que prohibentur illo legis precepto: Non occides. Adulteria: fornicationes. que prohibentur illo legis precepto: Non mechaberi. Furta. que prohibentur illo legis precepto: Non furum facies. Falsa testimonia. contra illud preceptum: Non dices aduersum proximum tuum falsum testimonium. Blasphemie. contra illud preceptum: Non assumes nomen dei iuramentum. **REMI.** Nominatis autem

inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem.

REMI. Consueuerat dominus parabolice loqui: et ideo petrus cum audisset: quod intrat in os non coinquinat hominem: putauit illud parabolice fuisse locutum: et ideo interroga uit ut subdit: Respondens autem petrus dixit ei: Ediffere non bis parabola ista. Et quia ex plona ceterorum hoc dixerat: iterum simul cum alijs a domino reprehensus est. unde sequitur: At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu estis. **HIERO.** Corripit autem a domino quare parabolice dictum putat: quod perspicue locutus est. Ex quo animaduertimus vitiosum esse auditorem qui obscura manifeste aut manifeste dicta obscure vel intelligere. **CHRY.** Vel ideo dominus increpat eum: quia non erat ex incertitudine quod quesierat: sed ex scandalum quo scandalizatus erat. Turbe enim non intellexerat quod dictum erat. Discipuli autem scandalizati fuerant: vni a principio quasi per phariseis interrogare volebat: sed quia audierant eum magna dicente: omnis plantatio etc. repleti fuerunt. Sed petrus quod vbiq; seruus erat neque ita silet: quem dominus increpat: et increpationi rationem addidit dicens: Non intelligitis quod omne quod in os intrat in ventrem vadit: et in secessum emittitur. **HIER.** Ex hac sententia quod dicitur dominus physice disputatio ignarus: putat omnes cibos in ventrem ire: et in secessum videri: cum statim infuse esse per artus et venas ac medullas: nervosque fundant. Sed sciendum quod tenuis humor: et liques esca cum in ventrem et artus concocta fuerit: et digesta per occultos meatus corporis quos greci poros vocant: ad inferiora dilabitur: et in secessum vadit. **AVG.** de vera religione: Alimenta carnis corrupta: et amittenda forma sua in membrorum fabrica migrat: et corrupta reficiuntur in alia forma per puerientiam transiunt: et per vitale motum iudicantur quodammodo: ut ex eis in structuram huius pulchri visibilis que apta sunt assumantur: non apta vero pergruos meatus abijciant: quorum aliud seculum tantum reddere terre ad alias formas assumendas: aliud per totum corpus exhalat: aliud totum animalia latentes nervos accipit: et ichoratur in plebs. **CHRY.** Cum autem hoc dominus dicit adhuc discipulis in iudicaz infirmitate respondet. dicit enim quoniam cibis non manent: sed egrediuntur: quis nisi maneret: non faceret immundus: sed nondum hoc audire poterat. propter hoc autem et moyses per totum tempus dicit esse immundos: quantum cibis intus manent. In vespe enim iubet lauari et mundus esse quasi tempus digestionis et egestionis dimittens. **AVG.** xv. de trinitate. Duo autem quedam hominis ora dominus complexus est: vnum corporis: aliud cordis. nam cum dicit: Omne quod in os intrat etc. aptissime demonstrauit os corporis. At in eo quod sequitur: os cordis ostendit dices: Que autem procedunt de ore: de corde exeunt: et ea coinquinant hominem. **CHRY.** Que enim cordis sunt: intus in homine manent: et exiunt in quinque non manentia solum: immo tunc magis cum exierunt vni subiungitur: De corde enim exeunt cogitationes male quas primo ponit: quia hoc erat iudaicum vitium quod ei insidiabantur. **HIER.** Principale igitur autem non finit platonem in cerebro esse: sed iuxta christum in corde: et arguendi sunt ex hac sententia: qui cogitationes a diabolo immitti putant et non ex propria voluntate. Diabolus adiutor esse et incitator malorum cogitationum potest auctor esse non potest. Si autem semper in insidijs positus leue cogitationum nostrarum scintillam suis fomitis inflamauerit: non debemus opinari cum quicquid occulta cordis rimari: sed ex corporis habitu et gestibus estimare quod verum sit in interius. vbi gra: Si pulchra mulieres nos crebro viderit inspicere: intelligit cor ab oculis vulnecratum. **GLO.** Ex cogitationibus autem malis pueniunt et mala facta et mala verba: que lege prohibet. vni subdit Domi-

cidia. que prohibentur illo legis precepto: Non occides. Adulteria: fornicationes. que prohibentur illo legis precepto: Non mechaberi. Furta. que prohibentur illo legis precepto: Non furum facies. Falsa testimonia. contra illud preceptum: Non dices aduersum proximum tuum falsum testimonium. Blasphemie. contra illud preceptum: Non assumes nomen dei iuramentum. **REMI.** Nominatis autem

inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem.

REMI. Consueuerat dominus parabolice loqui: et ideo petrus cum audisset: quod intrat in os non coinquinat hominem: putauit illud parabolice fuisse locutum: et ideo interroga uit ut subdit: Respondens autem petrus dixit ei: Ediffere non bis parabola ista. Et quia ex plona ceterorum hoc dixerat: iterum simul cum alijs a domino reprehensus est. unde sequitur: At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu estis. **HIERO.** Corripit autem a domino quare parabolice dictum putat: quod perspicue locutus est. Ex quo animaduertimus vitiosum esse auditorem qui obscura manifeste aut manifeste dicta obscure vel intelligere. **CHRY.** Vel ideo dominus increpat eum: quia non erat ex incertitudine quod quesierat: sed ex scandalum quo scandalizatus erat. Turbe enim non intellexerat quod dictum erat. Discipuli autem scandalizati fuerant: vni a principio quasi per phariseis interrogare volebat: sed quia audierant eum magna dicente: omnis plantatio etc. repleti fuerunt. Sed petrus quod vbiq; seruus erat neque ita silet: quem dominus increpat: et increpationi rationem addidit dicens: Non intelligitis quod omne quod in os intrat in ventrem vadit: et in secessum emittitur. **HIER.** Ex hac sententia quod dicitur dominus physice disputatio ignarus: putat omnes cibos in ventrem ire: et in secessum videri: cum statim infuse esse per artus et venas ac medullas: nervosque fundant. Sed sciendum quod tenuis humor: et liques esca cum in ventrem et artus concocta fuerit: et digesta per occultos meatus corporis quos greci poros vocant: ad inferiora dilabitur: et in secessum vadit. **AVG.** de vera religione: Alimenta carnis corrupta: et amittenda forma sua in membrorum fabrica migrat: et corrupta reficiuntur in alia forma per puerientiam transiunt: et per vitale motum iudicantur quodammodo: ut ex eis in structuram huius pulchri visibilis que apta sunt assumantur: non apta vero pergruos meatus abijciant: quorum aliud seculum tantum reddere terre ad alias formas assumendas: aliud per totum corpus exhalat: aliud totum animalia latentes nervos accipit: et ichoratur in plebs. **CHRY.** Cum autem hoc dominus dicit adhuc discipulis in iudicaz infirmitate respondet. dicit enim quoniam cibis non manent: sed egrediuntur: quis nisi maneret: non faceret immundus: sed nondum hoc audire poterat. propter hoc autem et moyses per totum tempus dicit esse immundos: quantum cibis intus manent. In vespe enim iubet lauari et mundus esse quasi tempus digestionis et egestionis dimittens. **AVG.** xv. de trinitate. Duo autem quedam hominis ora dominus complexus est: vnum corporis: aliud cordis. nam cum dicit: Omne quod in os intrat etc. aptissime demonstrauit os corporis. At in eo quod sequitur: os cordis ostendit dices: Que autem procedunt de ore: de corde exeunt: et ea coinquinant hominem. **CHRY.** Que enim cordis sunt: intus in homine manent: et exiunt in quinque non manentia solum: immo tunc magis cum exierunt vni subiungitur: De corde enim exeunt cogitationes male quas primo ponit: quia hoc erat iudaicum vitium quod ei insidiabantur. **HIER.** Principale igitur autem non finit platonem in cerebro esse: sed iuxta christum in corde: et arguendi sunt ex hac sententia: qui cogitationes a diabolo immitti putant et non ex propria voluntate. Diabolus adiutor esse et incitator malorum cogitationum potest auctor esse non potest. Si autem semper in insidijs positus leue cogitationum nostrarum scintillam suis fomitis inflamauerit: non debemus opinari cum quicquid occulta cordis rimari: sed ex corporis habitu et gestibus estimare quod verum sit in interius. vbi gra: Si pulchra mulieres nos crebro viderit inspicere: intelligit cor ab oculis vulnecratum. **GLO.** Ex cogitationibus autem malis pueniunt et mala facta et mala verba: que lege prohibet. vni subdit Domi-

cidia. que prohibentur illo legis precepto: Non occides. Adulteria: fornicationes. que prohibentur illo legis precepto: Non mechaberi. Furta. que prohibentur illo legis precepto: Non furum facies. Falsa testimonia. contra illud preceptum: Non dices aduersum proximum tuum falsum testimonium. Blasphemie. contra illud preceptum: Non assumes nomen dei iuramentum. **REMI.** Nominatis autem

inquinant hominem. Non lotis autem manibus manducare non coinquinat hominem.

viujs q̄ diuina lege phibent pulchre dñs subiungit: hec sūt q̄ coīdñat hoīes. i. imundū r̄ ipurū reddūt. **GLO.** Et q̄a huiusmōi vba dñi ex phariseoz neq̄ia occasione sumptērāt: q̄ traditiōes suas diuinis p̄ceptis p̄ferebāt: cō sequent̄ p̄cludit incōueniētiā traditiōis p̄misse dicens: Nō lo. autē man. mandu. nō coīn. hoīem. **CHRY.** nō aut̄ dixit elcas i lege. phibitas māducare nō coīnq̄nat hoīes: vt nō possent illi p̄tradidere: s̄z concludit de illo de quo disputatio erat.

¶ Et egressus inde iesus secessit in partes tyri r̄ sidonis. Et ecce mulier chanaanica a finibus illis egressa clamauit dicens ei: Misere mei dñe fili dauid filia mea male a demonio vexat. Qui nō r̄ndit ei verbis. Et accedentes discipuli eius: rogabant eum dicens: Dimitte eā: quia clamat post nos. Ipse autem respondens ait: Non suz missus nisi ad oues que perierant domus israel. At illa venit r̄ adorauit eū dicens: Dñe adiuua me. Qui respondens ait: Nō est bonuz sumere panē filioz r̄ mittere canibus. At illa dixit: Etiam dñe. Nam r̄ catelli edunt de micis q̄ cadunt de mensa dñioz suoz. Tunc respondens iesus ait illi: O mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata ē filia eius ex illa hora.

¶ **HIERO.** Scribis r̄ phariseis r̄ calūniatozib⁹ dēre licitis: trāsgrediti in pres tyri r̄ sidonis: vt tyrios sidonios q̄ curaret. r̄ iō dicit: Et egressus inde iesus secessit in partes tyri r̄ sidonis. **REMI.** Tyris r̄ sidō ciuitates fure gentiliū. nam tyris metropolis fuerat chanaanicoz: sidon termin⁹ chanaanicoz respiciēs ad aq̄lonē. **CHRY.** Considerandū aut̄ q̄ qñ ab elcas obseruatione iudeos eripuit: tūc r̄ gentib⁹ ianuā aperuit: sicut r̄ petrus p̄sus in v̄sīde iussus ē hanc legē soluere: r̄ post ad cōmellum mittitur. Siquis aut̄ querat: cum discipulis suis dixerit: In viā gentiū ne abieritis: qualis ambulat viā: Primus q̄dē illō dīcem⁹: q̄ nō erat obnoxi⁹ p̄cepto q̄d discipulis dederat. Secūdo aut̄ q̄ neq̄ vt p̄dicaturus abūt. vnde r̄ marcus dicit: Quī occultauit seipsum. **REMI.** Iuit aut̄ vt tyrios sidoniosq̄ curaret: sicut vt hui⁹ mulieris filiam liberaret a demonio: quaten⁹ p̄ eius fidē scribarum r̄ phariseoz nequitia cōdemnaret. de qua q̄d muliere subdit: Et ecce mulier chanaanica a finibus illis egressa.

¶ **CHRY.** Dicit aut̄ euāgelista eam chanaanā: vt oñdat viuitē p̄ntie christi. Chanaanei. n. qui expulsi fuerāt: vt nō puererēt iudeos: hi iudeis apparuerūt p̄udentiores: vt exirent a terminis suis r̄ accederēt ad christū. Cum aut̄ hec mulier accessisset: nihil aliud q̄ misericordiā poposcit. vñ seq̄t. Clamauit dicens ei: Misere mei dñe fili dauid. **GLO.** Magna fides chanaane hīnotat: deū cre dit vbi dñm vocat: hoīem vbi dicit filiū dauid. Nihil ex merito postulat: sed solā misericordiā dei efflagitat dicens Misere. Nec dicit: Misere filie: s̄z Misere mei: q̄ dolor filie dolor est matris. r̄ vt magis eū ad p̄passionez moueat: totū ei dolorē enarrat: vñ seq̄tur: filia mea ma. a demonio vexat. In quo vulnera medico detegit: r̄ magnitudinē r̄ qualitatem morbi: magnitudinē cū dicit: Male vexatur. qualitatem euz dicit: A demonio. **ORI.** In bo. Vide aut̄ p̄udentiā femine: nō iuit ad hoīes seductores nō quesuit inanes ligaturas: sed oēs relinquēs diaboli cult⁹ venit ad dñm. Nō petiuit iacobū: nō rogauit ioānē nō accessit ad petr⁹: s̄z suscipit in se p̄ntē patrociniū: r̄ sola eucurrit ad dñm. S̄z vide in exp̄u negotiū petri: r̄ lamētum suū pducit in clamorē: r̄ amator hoīuz deus nō r̄ndet verbū. vñ seq̄tur: Qui nō r̄ndit ei verbū. **HIE.** Nō aut̄ de supbia pharisaica: nec de scribarū supcilio: s̄z ne

ipse snie sue cōtrariū videret p̄ quā iusserat. In viā gentium ne abieritis. nolebat enī occasione calūniantib⁹ dēre: p̄fectāq̄ salutē passiōis reuertentiōis t̄p̄i referuabat.

GLO. Differēdo etiā r̄ nō r̄ndendo patientiā mulieris r̄ p̄seuerantiā nobis oñdit. Ideo etiā nō r̄ndit vt discipuli p̄ ea rogarent: oñdens p̄ hoc necessarias eē p̄ces scōp̄ ad aliqd̄ impetrandū. vñ seq̄t. Et accēs. disci. ei⁹: roga. cū dicē. Dimit. eā: quia cla. post nos. **HIE.** Discipuli ad hoc illo t̄p̄e mysteria dñi nesciētes vel misericordia: dīa moit⁹ rogabant p̄ chanaanica muliere: vel impoꝛtunitate eius carere cupiētes. **AVG.** de cō. cūā. Affert aut̄ aliquā repugnantie q̄onem q̄ marcus in domo dicit fuisse dñm euz ad illū venit mulier p̄ filia sua rogans. Matthe⁹ aut̄ p̄ferit intelligi de domo tacuisse: eandē t̄m rem cōmemorasse. S̄z qñ dicit discipulos dñō ita suggessisse: Dimitte eā: qñ clamat p̄ nos: nihil vñ aliud significare: q̄ post ambulatē dñm mulierē istā de p̄secutoria vocē misisse. Intelligendū ē ergo dixisse quidē marcum q̄ intrauerit vbi erat iesus cū cū p̄dixisset fuisse in domo. S̄z q̄z matthe⁹ ait: Non r̄ndit ei verbū: dedit agnoscere q̄ tacuerūt ambo: r̄ in eo silentio egressū fuisse iesum de domo illa: atq̄ ita cetera cōtexunt que iā in nullo discor dāt. **CHRY.** Estimo aut̄ r̄ discipulos ad calamitatē mulieris ellematos: s̄z tñ non sūt ausi dicere: Da ei hanc grām: sed dimitte eam. sicut nos euz volum⁹ alicui p̄suadere: multo tiens p̄traria dicim⁹. Ipse aut̄ r̄ndens ait: Non sū missus ad oues q̄ perie. domus isrl. **HIE.** Non aut̄ hoc dicit: qñ ad gētes missus sit: s̄z p̄mū ad isrl missus ē: vñ illi nō recipientib⁹ euāgeliū: iusta fieret ad gētes trāsmigratio. **REMI.** Sp̄aliū etiā missus ē ad salutē iudeoz: vt etiā corporali p̄ntia eos doceret. **HIE.** Signanter aut̄ dixit: Ad oues p̄ditas dom⁹ isrl: vt etiā ex hoc loco erroream ouē de alia parabola intelligam⁹. **CHRY.** Ibo. Sed q̄z mulier vidit nihil posse aplos: inuerecūda facta est: an enī neq̄ in sp̄ectu venire audebat. vt dicit⁹. Et clamor post nos. Quī aut̄ videbat vt angustata recederet: tunc p̄p̄ius venit. vñ seq̄t. At il. ve. r̄ adorauit eū. **HIE.** Nō q̄ ista chanaanitidis p̄seuerant p̄mū filioz oñdit: dñm vocat: r̄ ad extremū deū adorauit. **CHRY.** S̄z q̄z nō dixit: Roga vel de p̄secare deū: sed dñe adiuua me. Quāto ergo magis mulier multiplicabat supplicationē: tanto t̄p̄e multiplicabat negationē. r̄ nō adhuc iudeos oues vocat sed filios: illā aut̄ canē. vñ seq̄t. Qui respondit: Non ē bo. sume. pa. fili. r̄ o. canib⁹. **GLO.** filij iudei generati r̄ nutriti sub cultu vnius dei p̄ legē. p̄mū ē euāgeliū miraacula r̄ alia q̄ ad salutē n̄ram p̄nt. nō ē ergo cōueniens vt a filijs auferant⁹ r̄ denē gentib⁹: qui filii canes: donec iudei repudient. **RABA.** Canes aut̄ q̄ntiles p̄pter idolatriā dicunt⁹: q̄ elui sanguinis dedit⁹ r̄ chanaenibus mouoz: vertunt in rabie. **CHRY.** Vide aut̄ mulieris p̄udentiā: q̄li neq̄ p̄tradere aulā cōnegr̄stata in alioz laudib⁹: neq̄ molestata in p̄prio p̄ntio vñ seq̄tur: At illa dixit. Etia dñe. nam r̄ catell. edunt de micis q̄ ca. de mē. do. suo. Ille dixit: Nō ē bonū. hec aut̄ dixit: Uniq̄ dñe. Ipse iudeos filios vocat: hec autē dños. Ipse canē eā noiauit: hec aut̄ r̄ op⁹ canis adiecit: ac si dicat. Et canis sū: nō sum aliena. canē me dicit: ergo nutri me: r̄ canē: nō possū relinquere mensā dñi mei. **HIE.** Vnde aut̄ huius mulieris fides patientia r̄ humilitas p̄dicatur fides qua credebatur sanari posse filiā suam. patientia quā toriens p̄tēpta in p̄cibus p̄seuerat. humilitas q̄ se nō canibus sed catulis cōpar. Scio me inquit filioz panē nō mereri: nec integros cape posse cibos: nec sedē ad mēlā posse cū p̄tē: s̄z p̄tēta sū reliquis catuloz: vt per humilitatē micarū ad panis integri veniā magnitudinē. **CHRY.** Prop̄ h̄ aut̄ christus tardabat. p̄seiebat. n. eā hoc dicitur: nec occultari volebat tantā mulieris virtutē. vñ seq̄tur: Tūc r̄ndens iesus ait illi: O mulier magna ē fides tua: fiat tibi sicut vis. At si dicat: fides tua maiora bla audire pōt

audire pot: vix interis fiat tibi sicut vis. Unde q̄liter nō
pap: & hec mlti iulit i filie medicina. pp hoc. n. neqz chri-
stus dixit: Sana sit filia tua: sed magna ē fides tua: fiat tibi
sicut vis. vt oīscas qm̄ simplr loq̄bat: & nō adulationis:
s; mltē fidei erat vba ipsi. Hec at xpi vox sūis ē illi voci
q̄ dixit: fiat firmamentū: & factū ē. vñ sequitur: Et sana. ē si.
ei: ex illa hora. Intēde at q̄r aplis nō ipetrantib; ipetrat
ipa: tā magnū qd ē istātia oīōis. Et enīz pro nris noris a
nobis vult magis rogari q̄ ab alijs pro nobis. **REMI.**
Dis ē vñs dat nobis exēplū cathēcizādi & baptizandi
pueros: qm̄ h non ait: Salua filiā meā: aut adiuua eā: sed
miserere mei: & adiuua me. Hic etenīz de scēdūt cōsuetudo i
ecclia vt fideles p suis parvulis fidē deo pmittat: qm̄ ipi
nō sūt tāte etatis & rōis: vt p se fidē deo pmittere valeant
q̄m̄ sicut fidei sūt mulieris sanata ē filiā ei: ita & fide vi-
rōz catholicōz pta pūilis relaxētur. Allegorice at hec
mlr sancta eccliaz significat de gētib; cōgregatā. Per hoc
enīz q̄ dñs relictis scribis & phariseis venit i pteatryi &
sidonis pfigurabat qz relictur erat iudeos: & trāstūtur ad
gētes. Est at h mlti egressa a sinib; suis: qm̄ ecclia scā reces-
sit a p̄tinis errorib; & vitijs. **HIERO.** filiā autē ecclie
pūto alias ēē credentiū: q̄ male a demonio vexabat ignora-
tes creatōrē: & adorantes lapidē. **REMI.** filios at dñs
appellat p̄iarchas & pphas illi ipis. Per mēsa designa-
tur sacra scriptura: p micas vō mīna p̄cepta vel interna
mysteria q̄b; scā ecclia pascit: p crustas vō carnalia p̄ce-
pta q̄ iudei obfuit. **Dice** at sub mēsa comedi dicitur: quia
ecclia hūilitē se submittit ad iplēda dñi p̄cepta. **RABA.**
Nō at crustas s; micas de pane pueroz edunt catelli: qz
cōuersi ad fidē q̄ erat oīpecti in gētib;: nō lē sup̄ficiem i
scripturū: sed spiritalē sensū quo i bonis actib; p̄ficere va-
leat inq̄rūt. **HIE.** Mira at rerū cōuersio iſrl: quodā fili-
us nos canes: p diuersitate fidei oīdo noīm cōmutat. De
illis postea dicit: circūdederūt me carnes multi. nos au-
diuim; cū mlieres: fides tua te salua fecit. **RABA.** Quē
merito magna dī: qz cū gētes nec lege fuerint ibure: nec vo-
cib; pphaz iſtruite ad p̄dicationē mox aploz in auditu
auris obediētiū: qz salutē ipetrare meruerūt. Vñ si ad
p̄mas ecclie rogantis lachrymas dñs salutes aie differt
dare nō ē desperādū vel a petēdo cessādū: s; magis p̄e-
tib; insistēdū. **AVG.** de q. euā. q. & puez cēturionis: &
filiā chananee mlieri nō veniē ad domos eoz sanari: si-
gnificat gētes ad q̄s nō venit saluas fore p vbi suū q̄ ro-
gātib; filij sanant. Et intelligēda ē p̄sona ecclie: q̄ sibi est &
mī & filij. nā sūm oēs q̄b; p̄stat ecclia mī oī: singuli at idēz
ipsi filij appellāt. **HILA.** Vñ hec mlti p̄clitōz forma
p̄fert: fines suos egredit: & ex gētib; . s. i. ppli alteri nomē
excedēs: q̄ p filiā videlicet gētiū plebe dñati iūmidoz spi-
ritu occupata orat: & q̄ dñz cognouit ex lege: dauid fili-
us nūcupat. **RABA.** Ne si q̄s p̄ciaz hz alicui vitij so-
de pollutā: filiā habet male a dñmonio vexatā. Ne si q̄s bo-
na q̄ gessit p̄ctōz peste sedauit: filiā hz iūmidoz spūs furijs
agitata: iōqz necesse ē vt ad p̄ces lachrymasqz cōfugiat:
sanctozqz intercessionēs & auxilia querat.

Et cū trāstisset idē iſus: uenit sec mare galilee: &
ascēdēs i mōrē sedebat ibi. Et accesserūt ad eum
turbe multe hñtes secū mutos: cecos: claudos: de-
biles: & alios multos: & proiecerūt eos ad pedes
eius: & curauit eos ita vt turbe mirarētur vidētes
mutos loquētes: claudos ambulantes: cecos vidē-
tes: & magnificabant deum iſrael.

HIE. Sanata chananee filiā: reuertitur dominus ad iu-
deam. vñde dicitur: Et cū tran. inde iſus: venit sec? ma-
galilee. **REMI.** Hoc mare diuersis vocabulis appella-
tur. Dicit. n. mare galilee: pp galileā adiacētē: mare tybe-
riadis: pp tyberiadē ciuitatē. Sequitur: Et ascēdēs i mō-
rē sedebat ibi. **CHRY.** Considerādū at q̄ aliqñ dñs cir-

cuit vt sanet infirmos: aliqñ at sedet expectās eos: & iō
conueniēter hic sic subdit: Et accesserūt ad eū turbe mul-
te: habētes secū mutos: claudos: cecos: debiles: & alios
multos. **HIE.** In eo loco vbi latinus interpres trāstulit
debiles: in greco scriptū est sullois: qd nō debilitatis ge-
nerale: sed vñ infirmitatis nomē ē: vt quō claudus dicit
tur q̄ pede claudicat vñ: sic sullois appellet q̄ vñā manū
debile hz. **CHRY.** Hi autem in duobus fidē suā demō-
strabāt: & in ascendendo mōrē. Et in hoc quia estimabāt
se nullo alio indigere: nisi vt proiecerētur ad pedes iesu:
neqz ē adhuc tangūt simb; iā vestimētū: sed & ad altiorē
fidē ascēdūt. vñde dicit: Et proie. eos ad pedes eius. Et
mulieris qdē filiā cū multa tarditate curauit: vt ei? virtu-
tē ostenderet. Hic at nō quia meliores erant: sed vt infi-
deliū iudeoz oīa obstrueret: cōfestiz sanationē p̄bet
vñde sequit: Et curauit oēs. Multitudo autē eozum qui
curabantur & facilitas sanationis eos in sup̄ore mite-
bat. vñde sequit: Ita vt tur. mura. vi. mu. loquētes. **HIE.**
RO. De debilib; tacuit: quia quid de contrario diceret
vñ verbo nō haberet. **RABA.** Mystice at cū filiā cha-
nanee pfigurasset salutē gētiū: venit in iudeā: qz cū plen-
tudo gētiū intrauerit: tūc oīs iſrael salu? erit. **GLO.** Ma-
re at iuxta qd venit iesus turbida huius seculi volumina
significat: quod ē galilee: cū hoies a vitij ad virtutes trās-
migrāt. **HIERO.** Ascēdit autē in mōrē: & quasi auis
teneros fetus puocat ad volādū. **RABA.** U. s. audito-
res suos erigat ad superna & celestia meditanda. Sede-
batqz ibi: vt demonstraret nō nisi in celestib; requiē esse
querendam. Eo autem sedente in monte. i. in celozum ar-
cē accēdūt turbe fidelū deuota mente illi appropinquan-
tes: ducentes secū mutos & cecos & cōsqz ad pedē iesu
proiciunt: quia peccata cōfiteōtes ipsi soli curādas subijci
unt: quos ita curat vt. turbe mirentur & magnificent deūz
iſrael: quia fideles quando viderūt eos q̄ spiritaliter egro-
tauerant: diuersis operib; virtutū ditatos laudē deo de-
cantant. **GLO.** Multi autem sunt qui non laudāt deūz
ceci qui non intelligunt viam vite: surdi qui non obtepe-
rant: claudi per deuā boni operis nō recte euntes: debi-
les sunt: qui infirmi sūt in bonis operibus.

Iſus autē conuocatis discipulis suis dixit:
Misereor turbe: quia triduo iam peruehāt me-
cum: & non habent quod manducant. Et dimitte-
re eos ieiunos nolo: ne deficiant in via. Et dicunt
ei discipuli: Unde ergo nobis in deserto panes tā-
tos: vt saturemus turbam tantā? Et ait illis iesus:
Quor panes habetis? At illi dixerūt septē & pau-
cos pisciculos. Et p̄cepit turbe vt discubēt sup
terrā. Et accipies septē panes & pisces: & gratias
agēs fregit & dedit discipulis & discipuli dederūt
populo: & comederunt & omnes saturati sunt. Et
quod sup̄fuit de fragmētis tulerūt septem spoztas
plenas. Erāt at qui māducauerāt quattuor milia
hominū: extra paruulos & mulieres.

HIERO. Prius christus infirmozum debilitates abstu-
lerat: postea vero sanatis offert cibos. Conuocat quoqz
discipulos suos: & quod facturū ē loquit. vñde dicitur:
Je. aut cōuo. disci. suis dī. Misereor turbe. Hoc at facit
vt m̄gis exēplū tribuat: cū minoribus atqz discipulis cō-
municādi similia: vel ex cōfabulatione intelligat signi ma-
gnitudinem. **CHRY.** Turbe enīz cū ad sanationem ve-
nissent: non audebāt petere panes. vñde ipse amator ho-
minū & oīuz curā gerens: etiam nō petentibus dat. pro-
pter quod dicit: Misereor turbe. Ne autē dicatur: quoniam
am venientes viaticū portauerant dicit: Quia triduo iam
perse. mecū: & non habent qd manducēt. Esti enīz quādo

venerunt cibos habuerunt: tamē cōsumpti iaz erāt: 7 ppter hoc non in pma aut secūda die hoc fecit: sed in tertia quā do iā oīa sūt cōsumpta: vt prius ipsi in necessitate cōstituti cū apliori dēsidērio suscipiēt qd̄ fiebat. **Mōstrat autē qd̄ de lōge venerāt: 7 nīhil eis reliquū fuerat: in hoc qd̄ dicit: Et dimittit eos ieiū. nō. ne defici. in via. Cū aut nolit eos ieiū nos dimittere: tō tñ nō statiz signū facit: vt ex hac interrogatiōe 7 ratiōne attētiōes discipulos faciat: 7 fidē suam ostendāt dicētes: **Fac panes. Et quāuis ch̄stus plurima fecerit vt miraculū p̄t̄ facti recordarētur: qd̄ fecit eos mīnistros: 7 partiti sūt cophinos: adhuc tñ ip̄fectius dīsp̄siti erant. qd̄ p̄per hoc qd̄ sequit̄: Et dī. ei dīscī. Unde ergo nō. in deserto pa. tan. vt satū. tur. tan. Ip̄sī quidē isur̄ma cogitatione hoc dixerūt: per hoc tamē miraculū futurū insuspīcabile faciētes. ne aliquis. n. suspīcāret qd̄ ab ali quo p̄p̄inquo castello accepti sūt cibi: ppter hoc miraculū istud in solitudine fit multum a castellis dīstante. Ip̄se autē ch̄stus vt discipulor̄ erigat mentē: eos interrogat vt ex modo interrogatiōis eos cōmēmoret illo ruz que p̄t̄ facta sūt. vñ sequit̄: Et ait il. iesus: Quor̄ pa. habetis: At illi dixerūt sep. 7 p̄isci. paucos. Nō āt addit: Sed hec quid sūt inter tātos: sicut antea dixerāt: iā. n. paulatī p̄fecerāt: l̄z nō totū app̄rehēdāt ab eis. Admirare autē i aplis vītatis amorē: quātr̄ ipsi scribētes nō occultāt suos et magnos defect̄. nō. n. ē quātalibet āccusatio: parū an te talī signo facto cōfessit̄ obliuisci. Admirare autē i aliis sapientiā eor̄. qualiter v̄tē superabāt: nō multā mēi e curā faciētes. In eremo. n. existētes: 7 per tres dies ibi morātes: solū septē panes ibi habebāt. Alia vō similit̄: p̄oribus fecit. eteniz recūbere eos fecit in terra 7 in manib̄ discipulor̄. crescere panes. vñ sequit̄: Et p̄ce. tur. vt dīscī. super terrā. **HIE. De hoc autē sup̄a dixim̄. 7 eadē repetere ociosū ē: tñ in hīs que discrepant inuicemur. **CHRY. finis āt vītutisq̄ miraculū nō similit̄ ē. Sequit̄ eniz: Et qd̄ superflu. de frag. tu. sep. sp̄or. ple. Erāt qd̄ mādu. quatū. mī. hō. ex. paruu. 7 mulieres. Quare āt minores fuerint reliquie i hoc miraculo qd̄ in p̄mo: qd̄ nō tot fuerint qui comederūt: Aut igit̄ hoc ē: qd̄ ip̄ore cophinis maiores erāt: aut ex diuersitate rememorēt: 7 illius 7 huius miraculū: 7 ppter hoc tūc quidē fecit cophinos reliquā ruz numero eq̄les discipulis: nūc āt p̄ortas panib̄ eq̄les **REMI. in hac āt euāgelica lectiōe cōsiderāda ē in xp̄o operatio diuinitatis 7 humanitatis. per hoc. n. qd̄ turbis miseret: ostēdit se humane fragilitatis affectionē habere. In eo vō qd̄ multiplicauit: 7 turbas pascit: ostēditur diuinitatis opatio. Destrūitur ergo h̄ error. Eutyces qui in xp̄o dicebat vñā naturā. **AVG. de cō. euā. Hanc vt ab re est admonere i hoc miraculo qd̄ si aliquis euāgelistaruz hoc dixisset: cōtrari⁹ ceteris putaret. Sed qd̄ illi qd̄ miraculuz de septē panib̄ narrauerūt: nec illud de quinqz tacuerūt neminē mouet: 7 vtrūqz factū hoīes intelligūt. Hoc ideo diximus: vt sicubi simile reperit factum a dño: qd̄ in aliquo alter alteri euāgeliste ita repugare videat: vt oīno solui nō possit: nīhil aliud intelligat qd̄ vtrūqz factū ēē 7 aliud ab alio p̄memorātū. **GLO. Notādū āt qd̄ p̄t̄ dñs auferret debilitates 7 postea cibaret: qd̄ p̄t̄ sūt remouēda peccata: 7 postea aīa verbis dei nutrienda. **HILA. Sicut autem illa turba quā prius pauci iudaice credenti conuenit plebi: ita hec populo gentium cōparatur. qd̄ vero quatuor: milia viroz cōgregantur: multitudo innumerabilis ex quatuor orbis partibus intelligitur. **HIERO. In etiam non sunt quinqz milia sed quattuor: milia: qui numerus semper in laudibus ponitur. 7 quadragulū lapis nō fluctuat: nō ē instabilis: 7 ob hāc causam etiam euāgelia in hoc numero cōsecrata sūt. In sup̄io i ergo signo quā p̄p̄inqui erāt: 7 vicinī quinqz sensuū: nō ip̄se dominus eor̄ recordat sed discipuli. Dic āt ip̄se dominus misereri se dicit eor̄: qd̄ triduo iā perseuerat cū eo: qd̄. f. patri: filio: sp̄rituiqz sancto credebant. **HILA. Uel quia oē********************

passionis dominice tempus cū domino agunt: siue quia venturi ad baptisum confitentur se credere in passionē ac resurrectione ei⁹: siue quia toto passionis dominice tempore ieiunjs domino quadā cōpassionis societate iunguntur. **RABA. Uel hoc dicitur: qd̄ in toto seculo terrū tempus est quo gratia datur: p̄mū ante legem: secūdū sub lege: tertū sub gratia: quartū ē in celo ad quod tendens reficitur in via. **REMI. Uel quia peccata cōmissa per penitentiā corrigentes: cogitatione: locutione 7 ope conuertantur ad dominū. Has turbas noluit dominus dimittere ieiunas ne deficerent in via: qd̄ peccatores per penitentiā cōuersi in cursu labētis seculi pereunt: si abiqz sacre doctrine pabulo dimittantur. **GLO. Septē panes sunt scriptura noui testamētī: in quo gratia p̄ssancit 7 reuelatur 7 daf. neqz sunt oīdeacei vt sup̄a: qd̄ non hic vt in lege vitale alimētū: figuris quasi tenacissima patescitur. hic nō duo pisces: vt in lege duo iungebantur. l. rex 7 sacerdotes: sed pauci. l. sancti noui testamētī: qui fluctib̄ seculi erepti 7 sustinēt turbulentū mare: 7 ex p̄lo suo nos reficiūt: ne in via deficiamus. **HILA. Turba āt in terrā recubūt. nullis. n. legis operib̄ fuerāt ante substratē: sed peccatoz 7 corp̄or̄ suoz inherēbant. **GLO. Uel ibi super senū: vt desideria carnis cōp̄imantur: hic i per terrā: vbi 7 ip̄se mūdus relinquit p̄cipitur: vel mōs in quo dñs reficit ē altitudo ch̄stī. ibi ergo senū sup̄ terrā: qd̄ ibi ē celsitudo ch̄stī: p̄ carnales carnali spe 7 dēsidērio regit̄: hic remota oī cupiditate carnali cōtinuas noui testamētī spe permanentes solidatas continet: ibi quinqz milia qd̄ carnales quinqz sensibus subdit̄: hic quoz pp̄ quatuor virtutes quib̄ sp̄ritualit̄ munit̄: ut tēperaciā: p̄udentiā: fortitudinē: 7 iusticiā: quaz p̄ma ē cōgnitiō rerum appetēdarū 7 vītadārū: secūda refrenatio cupiditatis ab his que tēporaliter delectant: tertia firmitas cōtra molesta seculi: quarta que per oēs dīffidit̄ dilectiō dei 7 p̄mi 7 ibi 7 hic mulieres 7 paruuli excepti sunt: qd̄ in veteri 7 nouo testamēto nō admittūtur ad dñz qui nō potest rāt occurrere in virū perfectū vel infirmitate virū: vñ iuitate mētis. Utraz refectiō in monte celebrata ē: qd̄ nō usqz testamētī scriptura 7 altitudinē celestīū p̄ceptorū madat 7 p̄miū. Utraz altitudinē ch̄stī p̄dicatōis rā mysteria que nō caput eois turba: apostoli suffragant implent. f. perfectoz corda septiformis spūs gratia solū intelligendū illustrata. sp̄ore iunco 7 folijs palmāz solū cōtexti: 7 significāt sanctos qui radicē cordis in ip̄so fonte vite collocāt: ne arefcat vt iunco: 7 palma ceteri retributionis in corde retinet. **CA. XVI. **E**t dimissa turba ascendit in nauiculā 7 venit in fines magedan. Et accesserunt ad eū pharisei 7 saducei tentantes: 7 rogauerunt eum vt signū daret eis. At ille respondens ait illis: Sermo vespere dicitis: serenum erit: rubicundū ē cōcelum. Et mane hodie tēpestas: rutilat. n. rubeat celum. Faciē ergo celi diiudicare nōstis: signa autē tēporū nō potestis. Generatio mala 7 adultera quā querit 7 signū nō dabitur ei nisi signū iohannis prophete. Et relictis illis abiit. **CHRY. Sicut post miraculū quinqz panum dominus turbas dimisit: ita 7 nunc. nec āt pedes recedit: sed nauigio ne turba cū sequat̄. vñ dicit̄: Et dimissa turba ascendit in nauiculā: 7 venit in fines magedā. **AVG. de euā. Marcus autē dicit qd̄ in dalmatibus. nec est dubium eū dē locū ēē sub vtrorūqz noīe. Nā pleriqz codices habēt etiam fm marcū nisi magedan. **RABA. Eū magedā regio cōtra gerasā: 7 interpretatur poma vel mēta: 7 significat horū de quo dicit̄: Bozūz cōclusus: semper signatus: in quo crescit poma virtutū: 7 vbi nūciatur meo******************